

slaas lagte, naturligvis med en forbedret Overgang til Ministerialbygningen. Det er altsaa særdeles hensigtsmæssigt.

Der er endvidere det tiltalende ved denne Plan, at Rigsdagens Vugge er i denne Bygning, og det Stykke Rigsdags-historie, vi have haft, indtil Branden kom — et Stykke Rigsdagshistorie, som ikke er af de sletteste, — bliver her genoptaget og fortsat. Der er noget tiltalende deri, og dette, at det er et Baaud, der bliver knyttet til Stedet for Rigsdagens første Virksomhed, er et Hensyn, som ikke er at kaste Vrag paa.

Saa kommer det Punkt, hvor mange have Betænkeligheden, og hvor der endogsaa kommer en Modstand, som i det veltalende Foredrag af det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) fik et Udtryk, der havde en Heltighed, som er usædvanlig hos dette ærede Medlem, og det er det Spørgsmaal, om det er en passende, værdig Plads for Rigsdagen. Der er forskellige Hensyn, man fremdrager. Der er blandt andet dette, at man fordrer, Rigsdagen skal have en Arkitektur, som taler, en Arkitektur, som siger: Her bor Rigsdagen. Det er en ganske søgt Fordring. Det kan ikke nægtes, at kan man til Tider skabe en Bygning, der taler netop den Institutions Sprog, som skal være der, saa er det en Lykke, men det er en grumme sjælden Lykke, og at stille denne Fordring, stemmer slet ikke med, hvad den øvrige Verden kender. Gaa vi til det Land i Europa, hvor for Tiden Parlamentarismen er udviklet til sin største Konsekvens, nemlig Frankrig, se vi, at Folketinget sidder i Palais Bourbon, et gammelt Kongeslot, og Landstinget sidder i Palais du Luxembourg, et gammelt Kongeslot. Der er ikke nogen Tale om, at disse Bygninger skulde føre et Sprog, som i mindste Maade sagde noget om, at dette var Deputeretkammeret for Frankrig, og dette Senatet for Frankrig. Det samme er Tilfældet i andre Lande, selv hvor man har bygget specielt for Rigsdagen. I Belgien er der Palais de la Nation og Palais du Roi, der tale ganske det samme Sprog. Det er Bygninger med samme Stil. Ved Siden af Rigsdagshuset ligge Ministerialbygningerne, og paa den anden Side af en Have ligger Kongens Palais; de tre Bygninger ere ganske af samme Stil, saa naar man ikke i Forvejen ved noget positivt, vil man ikke paa nogen Maade være i Stand til at gætte sig til, hvad det ene eller det andet er bestemt til. Jeg vil endogsaa sige, at hvor man specielt til Rigsdagsbrug har bygget det pragtful-

deste og i Forhold til Landets Rigdom og Størrelse det overdaadigste, som findes i Europa, det store Rigsdags-hus i Buda-Pest —, er jeg meget i Tvivl, om den, der saa det, uden at vide, hvad det var, vilde sige sig selv, at det var et Rigsdagshus. Nej, dette Krav er virkelig et Paarund. — Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) var saa venlig at skatte en Udtalelse, som jeg havde skrevet offentlig herom. Jeg benytter Lejligheden til at sige her, at da jeg fik den at se paa Tryk, saa jeg, at der stod deri, at det var en „skrevet“ Fordring; det er en Trykfejl, det skulde være en „skruet“ Fordring, og det er min Mening den Dag i Dag, at det er det. Det er ikke et Krav, som man med nogen Ret kan opstille.

Dernæst skulde det være nødvendigt for Rigsdagens Værdighed, at Rigsdagsbygningen blev adskilt fra Kongeslottet. Ikke paa nogen Maade! Det have jo ogsaa Rigsdag og Lovgivningsmagt forudsat, thi Rigsdag og Lovgivningsmagt have jo i Loven netop opstillet det Krav, at der skulde tilvejebringes Planer til Genopførelse af Christiansborg, hvori et Kongeslot til Repræsentation og et Rigsdagshus skulde anbringes adskilt eller forenet. Lovgivningsmagten har altsaa der sagt, at det er værdigt for Lovgivningsmagten at have det paa den ene eller den anden Maade. Der kan kunstnerisk, der kan praktisk søges Løsning og søges Argumenter for den rette Løsning til den ene Side og til den anden, men det er ingenlunde saadan forud givet, hvilket der er det bedste. Jeg for min Part vil sige, at her er jo et dobbelt Hensyn, her er et ligefremt Skønhedshensyn for Øjet og et symbolsk Hensyn for Tanken. Hvad Skønhedshensynet for Øjet angaar, er jeg tilbøjelig til at tro, at den største, den mest imponerende, den smukkeste Virkning vil kunne findes i en Forening deraf. Jeg er tilbøjelig til at tro det, og hvad Symbolikken angaar, vil jeg sige, at den Symbolik, der ligger i, at Kongen og Folkets Repræsentation er under samme Tag, anser jeg sandelig for nok saa værdifuld som den, der ligger i, at de ere adskilte. Der er intet, som tilsiger, at Rigsdagens Værdighed bliver krænket ved, at de ere forenede, ikke paa nogen Maade!

Saa kommer i Spørgsmaalet om Værdigheden det Spørgsmaal, om Anbringelsen er en saadan, at Rigsdagens Plads ikke er en tjenende Plads i Forhold til den, der anvises Kongen. I den Henseende er der jo sagt